

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš  
Spisová značka: 11C/33/2020  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6220201722  
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2021  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Murgaš  
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2021:6220201722.2

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš sudcom JUDr. Ľubošom Murgašom v spore žalobcu Z.. S. R., Q.. XX. XX. XXXX, U. D. XX, XXX XX T. X., proti žalovanej J. R., Q.. XX. XX. XXXX, U. J.. N.. Š. X, XXX XX T. X., právne zastúpenej splnomocnenou zástupkyňou JUDr. Zuzanou Šimonovou, PhD. LL.M, advokátkou so sídlom M. Rázusa 32, 984 01 Lučenec, o zaplatenie nemajetkovej ujmy, takto

### rozhodol:

I. Súd z a s t a v u j e konanie v časti žaloby pod bodom 3/ o zaplatenie náhrady škody žalobcovi vo výške 8.298,- Eur.

II. Vo zvyšnej časti súd žalobu v bode 1/ a 2/ z a m i e t a.

III. Žalobca je p o v i n n ý nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu o určení výšky náhrady trov konania.

### o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 13.10.2020 žalobca doručil tunajšiemu súdu podanie označené akou „žaloba na zaplatenie nemajetkovej ujmy spôsobené podvodmi a psychickými atakmi“. Z obsahu vyplýva, že sa jedná o žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi čiastku 20.300 EUR titulom „odškodného“ za psychickú nemajetkovú ujmu, ako aj náklady vynaložené na jeho liečbu. Zároveň požadoval, aby súd žalovanej uložil povinnosť zdržať sa vyhrážok a psychického ataku voči žalobcovi a tiež náhrady trov konania.

2. Uznesením Okresného súdu Veľký Krtíš, č. k. 3Pc/15/2016-925 zo dňa 26.03.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 03.04.2020 bola z konania, ktoré sa vedie medzi stranami o vypořádanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov vylúčená na samostatné konanie žaloba v zmysle podania žalovaného zo dňa 13.12.2019 na č. I. 34, zo dňa 28.01.2020 na č. I. 42 a nasl., zo dňa 25.01.2020 na č. I. 45 a nasl., prednesu žalovaného na pojednávaní zo dňa 24.01.2020 na č. I. 46 a nasl.. Uvedené podania spolu s uznesením súdu boli na základe úpravy súdnej tajomníčky zo dňa 10.11.2020 zažurnalizované do súdneho spisu v predmetnej veci.

3. Z označených podaní vyplýva, že žalobca uplatnil právo voči žalovanej na náhradu nemajetkovej ujmy formou finančnej satisfakcie vo výške 20.300 EUR s poukazom na správanie žalovanej, ktorá mu neoznámila pred uzavretím manželstva, že zo zdravotných dôvodov nemôže porodiť dieťa, čím ho podviedla o svojom zdravotnom stave.

4. Na pojednávaní pred súdom dňa 15.06.2021 predložil zmenený žalobný návrh, ktorým požadoval, aby súd okrem pôvodného rozsahu žaloby uvedený ďalej rozšíril a žalovanej uložil aj povinnosť zaplatiť mu vynaložené finančné prostriedky v súvislosti s umelým oplodnením vo výške 8.298 EUR. Okresný

súd Veľký Krtíš uznesením zo dňa 15.06.2021 na pojednávaní navrhovanej zmene žaloby vyhovel a uvedenú pripustil, pričom ďalej konal o rozšírenom žalobnom návrhu.

5. Žalobca odôvodnil žalobu tým, že na Okresnom súde Veľký Krtíš je vedené konanie pod sp. zn. 3Pc/15/2016, ktorého predmetom je zrušenie a vyporiadanie BSM. Žalovaná nemá záujem na spravodlivom vyporiadaní v uvedenom konaní, ale usiluje sa o získanie väčšieho majetku napriek tomu, že jej podiel na nadobudnutí majetku bol minimálny. Poukázal, že pred uzavretím sobáša žalovaná absolvovala niekoľko umelých prerušení tehotenstva, pričom jej bolo vysvetlené, že nebude môcť otehotnieť. Uvedenú skutočnosť mu vedome zatajila a rovnako aj fakt, že ešte v škole v Lučenci odpadla, museli jej vyoperovať cysty, dostala otravu krvi a mala rubeolu. V rokoch 2001 a 2002 vedomá si uvedených skutočností súhlasila s umelým oplodnením, ktoré absolvovala trikrát a boli neúspešné. Vedela o svojej neplodnosti a napriek tomu súhlasila so zákrokmi (umelým oplodnením). Konala zo ziskuchtivosti, aby sa dostala k majetku žalobcu. Nemala skutočný záujem na založení rodiny, ktorý predstierala a usilovala sa získať úspory žalobcu. V roku 2018 sa dozvedel od gynekológa MUDr. S. U., že žalovaná mu neuviedla informáciu o svojom zdravotnom stave. Ďalej žalovaná ho týrala a psychicky atakovala (napr. uvádzala, že sa nestará o osvojené maloleté deti, kupuje im nevhodné oblečenie, odcudzili úspory atď.). V roku 2016 bol preto nútený vyhľadať psychologičku, ktorá mu odporučila psychiatrické vyšetrenie, čím mu vznikla nemajetková ujma.

6. Žalovaná sa vyjadrila k žalobe dňa 29.12.2020. Žaloba predstavuje šikanózne konanie, ktoré nemá žiadne skutkové ani právne opodstatnenie. Všetmožne ju žalobca týmto spôsobom atakuje nezmyselnými podaniami. Protiprávne konanie (vyhrážanie) OČTK nezistili a trestné oznámenia žalobcu boli odmietnuté. Konanie o zrušenie vyporiadanie BSM predstavuje zákonný spôsob usporiadania majetkových pomerov medzi manželmi po zániku manželstva. Vyhodnotenie skutkových okolností, ako aj právne posúdenie zisteného stavu patrí do rozhodovacej kompetencie príslušného súdu. Žalobcom predložené tvrdenia týkajúce sa jej zdravotného stavu sú fabulácie a absurdné klamstvo. Uviedla, že pravdivou skutočnosťou je len okolnosť, že počas trvania manželstva so žalobcom absolvovala 3 umelé oplodnenia, ktoré neboli úspešné. Jej gynekológ MUDr. U. potvrdil, že netrpela a netrpí ochorením, ktoré by jej bránilo donosiť plod. Rovnako vyšetrenia, ktoré podstúpila nepreukázali jej nemožnosť otehotnieť, resp. donosiť dieťa. V opačnom prípade by jej nebol doporučený zákrok, aby podstúpila umelé oplodnenie. Nemohli byť splnené zákonné podmienky vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré žalobca nepreukázal (existenciu zásahu do jeho práv, vznik nemajetkovej ujmy, príčinnú súvislosť medzi zásahom nemajetkovou ujmu, zavinenie). Napokon žalovaná vzniesla námietku premlčania, pretože právo žalobcu sa premlčalo v trojročnej premlčacej dobe upravenej v ust. § 101 OZ.

7. Ďalej sa žalobca vyjadril k predmetnému sporu dňa 19.02.2021. Uviedol, že matka žalovanej mu potvrdila skutočnosť o zdravotnom stave žalovanej. J.. U. predložil v súdnom konaní sp. zn. 3Pc 15/2016 výpis zdravotnej dokumentácie žalovanej a svoje písomné vyjadrenie, z ktorých nevyplýva, že žalovaná by bola neplodná. Zároveň svedok priznal, že žalovaná ho navštevovala bez zdravotnej dokumentácie. Po preštudovaní spisu v januári 2020 žalobca zistil, že žalovaná bola operovaná v septembri 2001 (odstránenie zrastov vajcovodov, cýst a myómov z maternice) a uvedená skutočnosť bola dôvodom jej neplodnosti, ktorú vedome zatajila a lekárovi zakázala poskytnúť informáciu zdravotnom stave. Konaním žalovanej sa vytvorila pre neho psychicky neúnosná a bez psychiatra nezvládnuteľná situáciu. Žalovaná psychickými atakami, podvodmi, zatajením zdravotného stavu mu spôsobila, že sa stal ťažko zdravotne postihnutou osobou. Finančné prostriedky, ktoré boli vynaložené na oplodnenie predstavujú škodu, ktorá mu vznikla vo výške 8.298 EUR (250.000 Sk). Nemajetková ujma deklaruje jeho citovú ujmu spôsobenú opísanými skutkovými okolnosťami a na jej kompenzáciu nepostačuje ospravedlnenie žalovanej. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nebol premlčaný, pretože právo mohol uplatniť prvýkrát počnúc od leta 2018, resp. januára 2020, potom ako sa oboznámil s výpisom zo zdravotnej dokumentácie žalovanej.

8. Žalovaná sa k sporu písomne vyjadrila v duplike dňa 02.03.2021. Poukázala, že žalobca zavádza súd, pretože nikdy nepodstupovala umelé prerušenie tehotenstva. Na základe nálezov uvedených v zdravotnej dokumentácii pri vyšetrení pred umelým oplodnením svedok J.. S. U. deklaroval, že vyšetrenia nepreukázali žiadne pochybnosti uvádzané žalobcom, v tom zmysle, že by nemohla otehotnieť a donosiť dieťa a nemohla vedieť ani o vrodenej vade brániacej jej donosiť plod. Uvedené potvrdzuje listina predložená žalobcom (výpis zo zdravotnej dokumentácie žalovanej zo dňa 14.01.2020), ktorou žalobca poprel vlastné tvrdenia. Žalobca nepreukázal predpoklady

vzniku zodpovednosti z dôvodu nemajetkovej ujmy, pričom jeho zdravotné postihnutie nepredstavuje nemajetkovú ujmu. Vyčíslenie nákladov umelého oplodnenia tvoria výdavky vynaložené zo spoločného majetku počas trvania BSM. Nárok žalobcu bol premlčaný, pretože k neoprávnenému zásahu malo dôjsť v čase, kedy žalovaná postúpila umelé oplodnenie a strany uzavreli manželstvo.

9. Súd predmetný spor prejednal a rozhodol na pojednávaní dňa 15. 06. 2021.

10. Žalobca na pojednávaní sa pridrižoval písomného vyhotovenia žaloby a svojich vyjadrení. Poukázal, že žalovaná uzatvorila sobáš zo ziskuchtivosti, pretože disponoval pred uzavretím manželstva vyššou finančnou čiastkou (550.000 Kčs). Následne v konaní o vyporiadanie BSM požadovala majetok v rozsahu trojnásobne väčšom ako je samotná masa BSM a uvedená skutočnosť ho psychicky položila. Rovnako skutočnosť, že žalovaná pred sobášom zamlčala mu svoj zdravotný stav, ktorý jej neumožňoval otehotnieť, čím ho uviedla do omylu a konala v rozpore s dobrými mravmi, pretože on mal záujem si založiť rodinu a mať so žalovanou vlastné biologické deti. Poukázal ďalej, že gynekológ MUDr. U. nemohol bez zdravotnej dokumentácie uviesť, čo bola príčina operácie žalovanej. Následne MUDr. F. by nesúhlasil s umelým oplodnením, ktorému sa žalovaná podrobila. Konaním žalovanej mu vznikla nemajetková ujma, pretože doživotne bude musieť navštevovať psychiatra a užívať predpísané lieky na ukludnenie. Žalobný nárok nebol premlčaný, pretože až v januári 2020 sa dozvedel o protiprávnom konaní žalovanej.

11. Právna zástupkyňa žalovanej dňa 15. 06. 2021 poukázala, že skutkové tvrdenia žalobcu sú nepravdivé a výsledkom fabulácie. Absentuje akékoľvek rozhodnutie OČTK, ktoré by potvrdzovalo protiprávne konanie žalovanej. Žalovaná pred zákrokom asistovanej reprodukcie v roku 2001 a 2002 podstúpila početné vyšetrenia, ktoré mali napomôcť aby úspešne otehotnela a donosila plod. Z výsledku týchto vyšetrení nevyplýva, že žalovaná by trpela vrodenou vadou, ktorá by bola prekážkou otehotnenia a uvedenej vade by nemohla mať žiadnu vedomosť. Neboli tým splnené podmienky vzniku zodpovednosti na náhradu nemajetkovej ani majetkovej ujmy, ktoré by bolo potrebné reparovať poskytnutím peňažnej náhrady.

12. Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi podľa ust. § 204 zák. č.160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a oboznámil sa s obsahom týchto listín: Pedopsychiatrické vyšetrenie J. R. č.l. 4, Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva ako súčasť Špeciálnej materskej školy Lučenec - Správa z rediagnostického vyšetrenia, Psychologické vyšetrenie dieťaťa č.l. 5-6, Psychiatrické vyšetrenie žalobcu - správy č.l. 7-13, Správa Centrum asistovanej reprodukcie Košice z 26.11.2002 a 21.11.2002 č. l. 14-15, písomné podanie - Porovnanie vyjadrení so skutkovým stavom z 13. 12. 2019 vo veci sp. zn. 3Pc/15/2016 č. l. 34-41, podanie - Upresnenie a doplnenie podané návrhu na vyporiadanie BSM zo dňa 18. 01. 2020 č. l. 42-44, podanie - Spätvzatie súhlasu na vylúčenie žalobkyňou spôsobenú morálnu ujmu zo súdneho konania o vyporiadanie BSM č.l. 45, Zápisnica o pojednávaní OS V. Krtíš vo veci 3Pc/15/2016 č.l. 46-53, správa ÚPSVaR V. Krtíš z 22. 10. 2018 č.l. 83, rozhodnutie ÚPSVaR V. Krtíš zo dňa 26. 10. 2018, správa spol. GYNBAL, s.r.o., Gynekologická ambulancia zo dňa 14. 01. 2020 č.l. 85, dôkazy predložené na súdnom pojednávaní dňa 15. 06. 2021 a to listiny „Podvody J. R.“ zo dňa 14. 06. 2021, lekárska správa ambulancie MUDr. R. X. zo dňa 09. 04. 2021, vyčíslenie celkovej škody tri pokusy umelého oplodnenia zo dňa 14. 06. 2021.

13. Na základe vykonaných dôkazov súd zistil vo veci nasledovný skutkový stav:

Z vlastnej úradnej činnosti súdu je známe, že manželstvo sporových strán bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš, č. k. 11P/55/2015- 66 zo dňa 12.01.2016, ktorý sa stal právoplatným dňa 01.03.2016 (vo výroku o rozvode manželstva). Zároveň strany vedú na tunajšom súde spor o vyporiadanie BSM, ktorý je evidovaný pod sp. zn. 3Pc/15/2016, pričom súdne konanie doposiaľ nebolo právoplatne skončené.

14. Do súdneho spisu v predmetnej veci bolo zažurnalizované písomné podanie žalobcu zo dňa 13.12.2019 (č. l. 34). Z obsahu podania vyplýva, že žalobca v súdnom konaní sp. zn. 3Pc/15/2016 uplatnil nárok na náhradu škody z dôvodu nákladov vynaložených v súvislosti s umelým oplodnením žalovanej vo výške 8.298 EUR. Nárok žalobca navrhol vyporiadať v konaní o vyporiadanie BSM a vzniknutú škodu v celom rozsahu zaradiť do podielu na strane žalobkyne (žalovaná v predmetnom konaní) voči celkovej mase BSM.

15. Podľa písomného vyčíslenia škody zo dňa 14.06.2021 vyplýva, že žalobca požadoval náhradu škody, ktorá bola spôsobená neúspešnými pokusmi umelého oplodnenia žalovanej, ktorá zahrňuje súvisiace náklady vo výške 8.300 EUR (250.000 Sk). Nárok na náhradu škody subsumuje cestovné výdavky na 13-krát cestu Veľký Krtíš - Košice v rozsahu 5720 km.

16. Žalovaná nepoprela tvrdenia žalobcu, že počas trvania manželstva so žalobcom absolvovala tri umelé oplodnenia v rokoch 2001-2002, ktoré neboli úspešné. Pred zákrokom asistovanej reprodukcie absolvovala mnohopočetné vyšetrenia. Správa MUDr. J.. F., PhD. zo dňa 26.11.2002 a dňa 21.11.2002 (č. l. 14 - 15) preukazuje, že žalovaná sa podrobila kontrolovanej ovariálnej hyperstimulácii pod kontrolou USG v Centre asistovanej reprodukcie v Košiciach.

17. Do súdneho spisu žalobcom bol zabezpečený dôkaz - výpis zo zdravotnej dokumentácie žalobkyne vedenej MUDr. S. U. (gynekológ - pôrodník) na gynekologickej ambulancii spoločnosti, GYNBAL, s.r.o., so sídlom Nemocničná 1, 990 01 Veľký Krtíš. Podľa výpisu vyplýva, že žalobkyňa na gynekologickej ambulancii bola evidovaná od augusta 2000. Pri prvom vyšetrení oznámila, že niekoľko rokov manželstva sa jej nepodarilo otehotnieť. Následne boli vykonané laboratórne vyšetrenie, ktoré nevykazovali patologické hodnoty, opakovane boli vykonané gynekologické vyšetrenia, vrátane USG vyšetrenia. V roku 2001 bola kvôli sterilite vykonaná diagnostická artroskopia, odstránenie myómu z maternice a cysty pravého vaječníka a odstránené zrasty v okolí maternice, histologické nálezy boli negatívne. V roku 2002 žalovaná navštívila reprodukčné centrum, pričom kompletná dokumentácia z reprodukčného centra zostala u žalovanej. Podľa popisu zdravotnej dokumentácie a anamnézy žalovanej umelé oplodnenie bolo neúspešné. Žalovaná posledné vyšetrenie v gynekologickej ambulancii podľa výpisu J.. U. absolvovala v mesiaci 06/2011. Podľa nálezov v zdravotnej dokumentácii žalovaná netrpela takým ochorením, ktoré by jej bránilo donosiť plod buď po spontánnom otehotnení, eventuálne po umelom oplodnení.

18. V konaní vo veci sp. zn. 3Pc/15/2016 (o vyporiadanie BSM) bol vypočutý svedok J.. S. U. - gynekológ žalovanej. Zápisnica o výsluchu tohto svedka tvorí súčasť obsahu spisu v predmetnej veci (č. l. 46 - 53). Uvedený svedok potvrdil, že žalovaná netrpela a netrpí ochorením, ktoré by jej bránilo donosiť plod, či už počatý prirodzene alebo umelým oplodnením. Žalovaná je pacientkou J.. U. od roku 2000, ktorému neposkytla zdravotnú dokumentáciu za predchádzajúce obdobie. V čase, keď sa stala jeho pacientkou mu uviedla, že niekoľko rokov sa snažia o počatie dieťaťa. Následne žalovanej boli uskutočnené vyšetrenia, ktoré nepreukázali pochybnosti o tom, že by nemohla otehotnieť, prípadne donosiť dieťa. Svedok potvrdil, že u žalovanej bola realizovaná diagnostická laparoskopia, ktorá predstavuje štandardný spôsob vyšetrenia situácii, keď nemožno dlhší čas otehotnieť, avšak nebolo zistené u žalovanej žiadne ochorenie. Ďalej svedok podotkol, že ochorenie rubeola nemá vplyv na schopnosti, ženy otehotnieť a donosiť dieťa. Potvrdil, že žalovaná absolvovala umelé oplodnenie. Operačný zákrok bol uskutočnený na Sliachi dňa 02.12.2000, pretože žalovaná trpela pravidelným zvýšeným krvácaním. Z týmto problémom svedok ju poslal na histologické vyšetrenie. Záverom vyšetrenia bola zhrubnutá sliznica maternice, ktorá v období menopauzy predstavuje bežný nález. Svedok ďalej deklaroval, že žalovaná nemohla mať vedomosť o žiadnej vrodenej vade, ktorá by jej bránila donosiť plod. Nemal vedomosť, že žalovaná absolvovala umelé prerušenie tehotenstva ani takáto skutočnosť nevyplývala zo zdravotnej dokumentácie.

19. Podľa predložených lekárskej správ (č. l. 7-13, 114) vyplýva, že žalobca od 20.12.2016 je pacientom Psychiatrickej ambulancia II., Všeobecná nemocnica Rimavská Sobota pre diagnózu: vleká anxiózne - depresívna adaptačná porucha. Podľa uskutočnenej ambulantnej liečby u psychiatra MUDr. R. X. z hľadiska subjektívnych faktorov súd mal potvrdenú príčinu psychiatrického zdravotného stavu žalobcu z dôvodu dlhodobej frustrácie v partnerskom vzťahu po rozvoze manželstva.

20. Negatívne sa rozvod manželstva sporových strán prejavil tiež na emocionálnom vývoji mal. J. R., ktorú žalovaný má zverenú do osobnej starostlivosti (rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš, č. k. 12P/53/2017-202 zo dňa 09.11.2017), čo preukazujú výsledky pedopsychiatrického vyšetrenia z 03/2021 a správa PhDr. L. F. detskej psychologičky Centra špeciálno - pedagogického poradenstva v Lučenci.

21. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, odbor sociálnych vecí a rodiny vystavil na účel ust. a § 11 zák. č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia k

zdravotnému stavu žalobcu lekársky posudok zo dňa 22.10.2018. Posudkový lekár MUDr. H. J. zhodnotil mieru funkčnej poruchy zdravia na strane žalobcu v rozsahu 60 % a žalobcu klasifikoval ako osobu s ťažkým zdravotným postihnutím pre kardiovaskulárne ochorenie - ischemickú chorobu srdca. J. X.Á. - lekár internista u žalobcu konštatoval arteriálnu hypertenziu tretieho stupňa a ochorenia pohybového aparátu, ktoré neboli posúdené ako závažné. Dňa 26.10.2018 Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, odbor sociálnych vecí a rodiny vyhovel žiadosti žalobcu v zmysle ust. § 16 ods. 2 zák. č. 447/2008 Z. z. o poskytnutí preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

22. Podľa § 159 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“); začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

23. Podľa § 11 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“); fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

24. Podľa § 13 ods. 1 OZ; fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

25. Podľa § 13 ods. 2 OZ; pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

26. Podľa § 101 OZ; pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premičacia doba je trojročná a plynie od dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

27. Súd citované zákonné ustanovenia aplikoval na zistený skutkový stav a dospel k záveru, že predmetná žaloba nebola dôvodná, preto žalobu zamietol (v bode 1/ a 2/). Konanie zastavil v bode 3/ žaloby z dôvodu prekážky začatého konania vo veci sp. zn. 3Pc/15/2016.

28. Žalobca na pojednávaní dňa 15. 06.2021 nevzniesol námietku zaujatosti voči osobe zákonného sudcu a trval, aby spor zákonný sudca prejednal a rozhodol. Deklaroval zároveň výhrady voči postupu sudcu v konaní o inej veci žalobcu (sp. zn. 11C/7/2018). Na uvedené súd neprihliadal v zmysle ust. § 52 ods. 2, § 53 ods. 1 CSP, pretože uvedené skutočnosti neboli namietané včas a námietka nespĺňa zákonné náležitosti, preto sa vec nadriadenému súdu neprekladá.

29. Negatívnou procesnou podmienkou konania je prekážka začatého konania (litispendencie), ktorá vyjadruje, že o tom istom predmete a medzi tými istými osobami nemôže byť začaté konanie na tom istom alebo inom súde. Rozhodujúci pre posúdenie prekážky litispendencie je stav v čase začatia konania. Uvedená procesná podmienka, ak je daná predstavuje neodstrániteľnú vadu konania vo vzťahu k neskôr začatému konaniu a vždy vedie k zastaveniu konania. Súd na prekážku musí prihliadať v ktoromkoľvek štádiu konania.

30. Žalobca v rámci rozšírenej žaloby zo dňa 15. 06. 2021 v zmysle bodu 3/ sa domáhal, aby súd žalovanej uložil povinnosť nahradiť mu škodu vo výške 8.298 EUR, ktorá zodpovedá vynaloženým finančným prostriedkom v súvislosti s umelým oplodnením žalovanej. Podľa lustrácie v súdnych registroch súd zistil, že je daný dôvod na zastavenie predmetného konania v tejto časti z dôvodu existujúcej prekážky začatého konania (litispendencie), ktorá je daná vo veci sp. zn. 3Pc/15/2016. Žalobca sa v predmetnom konaní domáha totožného nároku ako v konaní sp. zn. 3Pc/15/2016. Uvedené mal súd preukázané na základe písomného podania žalobcu zo dňa 13.12.2019, ktoré je žurnalizované na č. I. 37 súdneho spisu v predmetnej veci. Žalobca v konaní, ktoré sa vedie o vyporiadanie BSM navrhol, aby náklady, ktoré vznikli z dôvodu neefektívneho vynaloženia finančných prostriedkov na umelé oplodnenie žalovanej vo výške 8.298 EUR (250.000 Sk) a ktoré predstavujú škodu žalobcu boli zarátané do podielu masy BSM na strane žalovanej a následne zohľadnené v rámci predmetu vyporiadania BSM. Predmetný nárok bol pritom uplatnený na základe totožných skutkových okolností a z rovnakého právneho dôvodu (titulom náhrady škody).

31. Vzhľadom na totožnosť sporných strán a predmetu sporu (náhrada škody), súd predmetné konanie zastavil podľa ust. § 159 CSP z dôvodu prekážky litispendencie. Súd zastavil konanie, ktoré sa začalo neskôr. Keďže je zrejmé, že konanie vo veci sp. zn. 3Pc/15/2016 začalo dňa 08.11.2016 a konanie vo veci sp. zn. 11C/33/2002 začalo dňa 13.10.2020, súd zastavil predmetné v časti nároku na náhradu škody vo výške 8.298 EUR, t.j. v bode 3/ predmetnej žaloby.

32. Ďalej súd posudzoval opodstatnenosť žaloby v nadväznosti na požiadavku žalobcu, aby uložil žalovanej povinnosť nahradiť mu nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 20.300 EUR, a aby žalovanej uložil povinnosť zdržať sa konania vo forme „...vyhrážok a psychických atakov voči žalobcovi“.

33. Podľa žaloby vyplýva, že žalobca sa dovoľával právnej zodpovednosti voči žalovanej z dôvodu nemajetkovej ujmy. Občiansky zákonník upravuje možnosť fyzickej osoby domáhať sa peňažnej náhrady za spôsobenú nemajetkovú ujmu v ust. § 13 ods. 2 OZ. Základnou podmienkou je preukázanie existencie neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu, ktorá spočíva v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej morálnej integrite. Ďalej zákon vyžaduje podmienku vzniku nemajetkovej ujmy a preukázanie príčinnej súvislosti medzi nemajetkovou ujmu a neoprávneným zásahom. Pritom priznanie zadosťučinenia formou peňažnej náhrady prichádza do úvahy, keď morálne zadosťučinenie nie je postačujúce a neoprávneným zásahom došlo v značnej miere k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti.

34. Podľa žaloby vyplýva, že žalobca nárok vymedzil v rozsahu, aby žalovanej súd uložil povinnosť zaplatiť mu peňažnú satisfakciu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vo výške 20.300 EUR. K bodu 1/ žaloby predložil skutkové tvrdenia v tom zmysle, že došlo k neoprávnenému zásahu do jeho osobnostných práv, pretože žalovaná pred uzavretím sobáša zatajila svoj zdravotný stav, ktorý jej neumožňoval otehotnieť. V roku 2001 a 2002 napriek tomu podstúpila zákroky umelého oplodnenia, hoci vedela, že nebude dieťa môcť donosiť. Konala v rozpore s morálnymi princípmi v manželstve s cieľom, aby získala úspory žalobcu. Nemala skutočný záujem na založení rodiny a neumožnila žalobcovi mať vlastné biologické deti. Z dôvodu psychických atakov zo strany žalovanej v roku 2016 bol nútený vyhľadať psychologičku, ktorá mu odporučila psychiatrické vyšetrenia.

35. Z pohľadu právnej kvalifikácie súd vychádzal z toho, že sa jedná o žalobu na ochranu osobnostných práv, najmä práva na ochranu súkromia a rešpektovanie rodinného života, ako aj práva na ochranu ľudskej dôstojnosti a vážnosti osoby. Vzhľadom na uvedené vymedzenie žaloby bol žalobca povinný preukázať predpoklady občianskoprávnej zodpovednosti v prvom rade najmä, že zo strany žalovanej existuje neoprávnený zásah, ktorý u neho vyvolal alebo bol spôsobilý vyvolať ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození vyššie uvádzaných osobnostných práv, ktoré sú chránené v ust. § 11 OZ.

36. Neoprávneným zásahom do osobnostných práv je akékoľvek konanie, ktoré je objektívne spôsobilé vyvolať porušenie alebo aspoň ohrozenie práva na ochranu osobnosti a súčasne takéto konanie je v rozpore so zákonom.

37. Nebolo medzi stranami v konaní sporné, že žalovaná podstúpila zákrok umelého oplodnenia. Žalobca však nepreukázal skutkový základ žaloby v tom, že na strane žalovanej existovalo zdravotné obmedzenie, ktoré jej neumožňovalo donosiť dieťa a už vôbec nepreukázal, že žalovaná o uvedenom zdravotnom hendikepe by mala akúkoľvek vedomosť. Na základe vykonaných dôkazov, najmä z výsluchu svedka J. S. U. (viď zápisnicu na č.l. 46 - 53) a výpisu zo zdravotnej dokumentácie žalovanej zo dňa 14.01.2020 (č.l. 113) nemožno dospieť k záveru, že zdravotný stav žalovanej bol prekážkou toho, aby mohla donosiť plod po spontánnom, eventuálne po umelom oplodnení. Podľa výpisu zo zdravotnej dokumentácie nevyplýva zistenie, že žalovaná sa podrobila umelému prerušeniu tehotenstva, resp. prekonala ochorenie, ktoré by spôsobovalo prekážku jej zdravotného stavu ako tvrdil žalobca. J. S. U. vypovedal, že žalovaná podstúpila viaceré laboratórne vyšetrenia, ktoré nepotvrdili patologické hodnoty. Podľa výpisu zo zdravotnej dokumentácie je zistiteľné, že žalovaná podstúpila gynekologické vyšetrenia, vrátane USG vyšetrenia. V roku 2001 sa podrobila diagnostickej laparoskopii, odstráneniu myóm maternice, cysty z pravého vaječníka a zrástov v okolí maternice. Uvedené vyšetrenia a zákroky z medicínskeho pohľadu nemali za následok, že žalovaná nemohla donosiť dieťa. V prospech uvedeného názoru svedčí postoj žalobkyne, ktorá sa podrobila diagnostike a liečbe v Centre asistovanej reprodukcie v Košiciach, čo preukazujú správy zo dňa 21.11.2002 a 26.11.2002. Zároveň vyjadrenie

J.. S. U. sa zhoduje s názorom MUDr. J.. F., R..D., ktorý po vyšetreniach žalovanej realizoval zákroky umelého oplodnenia. Žiadny dôkaz nepreukazuje akýkoľvek zdravotný hendikep u žalovanej, ktorý by jej neumožňoval donosiť ľudský plod. Pritom gynekologické vyšetrenie boli uskutočnené u žalovanej v čase, kedy už bola pacientkou v ambulancii J.. U.. Bez relevancie bola potom námietka žalobcu, že stanovisko svedka vychádza z nekompletnej zdravotnej dokumentácie. J.. U. podľa zistení súdu disponoval aktuálnou informáciou o zdravotnom stave žalovanej. Nemal tým žiadne opodstatnenie vykonávať znalecké dokazovanie z dôvodu podrobnejšieho skúmania zdravotného stavu, resp. aby od žalovanej vyžadoval kompletnú zdravotnú dokumentáciu obvodného lekára. Predložené listinné dôkazy poskytli súdu adekvátnu sumu aktuálnych a vierohodných informácií o spornej skutkovej otázke. Okrem účelnosti a hospodárnosti dokazovania súd zobral do úvahy princípy logického uvažovania a hodnotenia dôkazov. Podľa výsledkov doterajšieho dokazovania považoval súd v rozpore s racionálnym uvažovaním a krajne nepravdepodobné, aby žalovaná vedome podstupovala dopredu neúspešné zákroky umelého oplodnenia a vystavovala takto svoje telo lekársnym zákrokom, súc si aj vedomá zdravotného rizika s tým spojeného.

38. Ďalej zo žaloby vyplýva, že žalobca požadoval peňažnú kompenzáciu nemajetkovej ujmy z dôvodu „psychických atakov“ zo strany žalovanej (viď str. 2 žaloby), ktoré spočívali v tom, že žalovaná tvrdila, že sa „...nestará o osvojené maloleté deti, kupuje im nevhodné oblečenie, odcudzil jej úspory, má frajerku, vydiera, pomočuje sa a pokakáva, odcudzil motocykel, nenechá dcérku spať, nevie variť a piecť, nevie prať, nevie sa postarať o domácnosť“, a pretože žalovaná „...maloletú dcéru dobila...a vyhnala ju od seba“. Žalovaná označené tvrdenia žalobcu poprela a uvádzala, že sa jedná o vykonštruované veci, ktoré sa nestali a nedošlo k žiadnemu zásahu do práv žalobcu. Na žalobcovi spočívalo dôkazné bremeno, aby uvádzané zásahy aj preukázal. V prvom rade bol povinný doložiť, že neoprávnené skutkové tvrdenia a zásahy zo strany žalovanej do jeho osobnostných práv nastali a sú neoprávnené. Žalobca však k uvedenému neprodukoval žiadny dôkaz, čím neuniesol dôkazné bremeno a procesnú zodpovednosť za výsledok sporu. Podľa procesného poriadku (ust. § 150 CSP) žalobca bol povinný svoje skutkové tvrdenia predložiť pravdivo a úplne čo nedodržel, čo rovnako prispelo k strate sporu.

39. Keďže žalobca nepreukázal, že nastal neoprávnený zásah do jeho právneho postavenia, nebol dôvod, aby sa súd zaoberal, či tvrdený zásah mal alebo nemal objektívnu spôsobilosť zasiahnuť do morálnej integrity žalobcu. Absentuje tu elementárny predpoklad právnej zodpovednosti u žalovanej, ktorý vylučuje nadväzujúce úvahy o akejkolvek kompenzácii nemajetkovej ujmy žalobcu, vrátane jej peňažného odškodnenia.

40. Súd ďalej dodáva, že v žalobe uvádzané „ataky“ zo strany žalovanej voči žalobcovi nespĺňajú požadovanú objektívnu spôsobilosť negatívne zasiahnuť do práv žalobcu. Žalobca nekonkretizoval skutkové okolnosti a prostredie, v ktorom k zásahom malo dôjsť, neopísal intenzitu a ostatné relevantné okolnosti. Nemožno preto vylúčiť, že žaloba odzrkadľuje výlučne jeho negatívnu individualistickú psychickú reakciu ako dotknutej osoby. Zo žaloby zároveň nevyplýva, že negatívne skutkové tvrdenia boli prednesené v prítomnosti ďalších osôb, čím následky nepriaznivo nemohli pôsobiť na inú osobu a výraznejšie tým znižovali vážnosť a dôstojnosť žalobcu.

41. Keďže žalobca nedoložil existenciu neoprávneného zásahu objektívne spôsobilého zasiahnuť do jeho práv, nemohli byť naplnené ani ďalšie zákonné podmienky právnej zodpovednosti, t.j. príčinná súvislosť medzi neoprávneným zásahom a vznikom nemajetkovej ujmy.

42. Za nemajetkovú ujmu možno považovať akúkoľvek ujmu, ktorá pre poškodeného neznamena priamu stratu na majetku. Postihuje inú ako majetkovú sféru osobnosti fyzickej osoby, t. j. osobnostnú sféru, ku ktorej patrí citová (emocionálna) ujma.

43. Žalobca v súvislosti s nemajetkovou ujmu deklaroval, že nastala tým, že mu vznikli psychické následky a výčitky, že nemohol mať biologicky deti. Podľa listín pripojených k žalobe vyplýva, že žalobca od decembra 2016 je v ambulantnej psychiatrickej liečbe MUDr. R. X., Všeobecná nemocnica Rimavská Sobota. Psychiatrické vyšetrenia u neho ustálili diagnózu: vleklá anxiózne - depresívna adaptačná porucha. Uvedená psychiatrická zdravotná dokumentácia a ani ostatné doklady o zdravotnom stave žalobcu nepreukazujú príčinnú spojitosť medzi neoprávneným zásahom do práv žalobcu a vznikom nemajetkovej ujmy. O vzťah príčinnej súvislosti by sa jednalo vtedy, ak medzi neoprávneným zásahom do osobnostných práv a vzniknutou nemajetkovou ujmu bol vzťah príčiny a následku. Pokiaľ príčinou

nemajetkovej ujmy bola iná skutočnosť, občianskoprávna zodpovednosť na strane žalovanej nemohla vzniknúť. Otázka príčinnej súvislosti nie je právna, ale skutková otázka, ktorá mala byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Je zrejmé, že zdravotný stav žalobcu vyplynul po stresujúci udalostiach v súvislosti s rozvodom manželstva a z dôvodu dlhodobej frustrácie v partnerskom vzťahu, čo ale neznamená, že depresívna porucha žalobcu bola zapríčinená tvrdeným amorálnym konaním žalovanej ako opisoval žalobca, prípadne by zdravotný následok bolo možné dávať do spojitosti s „psychickými atakmi“ žalovanej voči žalobcovi, ktoré zásahy žalobca už vôbec nepreukázal. Vzťah príčiny a následku so žalobcom predložených listinných dôkazov o jeho zdravotnom stave nevyplýva.

44. Na základe uvedeného je možné konštatovať, že žalobca nepreukázal žiadny zo zákonných predpokladov vzniku nároku na peňažnú satisfakciu nemajetkovej ujmy (neoprávnenosť zásahu do práva ochranu osobnosti, nemajetkovú ujmu na osobnosti a príčinnú súvislosť), čím žalobe nebolo možné vyhovieť, preto súd žalobu v uvedenej časti zamietol (t. j. v bode 1/ predmetnej žaloby).

45. Ďalej súd uvádza, že žalovaná sa voči žalobnému nároku na zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 20.300 EUR (bod 1/ žaloby) bránila vznesenou námietkou premlčania. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch sa podľa ust. § 101 OZ premlčuje v trojročnej premlčacej dobe, ktorá plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby bol rozhodujúci moment, kedy došlo k neoprávnenému zásahu, ktorý bol objektívne spôsobilý porušiť alebo ohroziť osobnostné práva žalobcu a viedol k nemajetkovej ujme. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Cdo 265/2009, sp. zn. 2Cdo/194/2011). Podľa tvrdení žalobcu k neoprávneným zásahom malo dochádzať pred uzavretím a počas trvania manželstva, t. j. dávno pred podaním predmetnej žaloby na súd. Súd mal obsahom žaloby a písomných podaní žalobcu preukázané, že žalobca v čase pred rozvodom manželstva (pred 01.03.2016) mal vedomosť o skutočnostiach, že došlo k ním uvádzaným neoprávneným zásahom do jeho práv (viď č. I. 40) tým, že žalovaná mu mala zatajiť skutočnosť o svojom zdravotnom stave, rovnako tým, že ho psychicky atakovala preto v roku 2016 bol nútený navštíviť psychologičku.

46. Z uvedeného vyplýva záver, že nárok žalobcu (ak by vznikol) by bol premlčaný v trojročnej všeobecnej premlčacej dobe, ktorá uplynula už 03/2019, pričom žaloba bola podaná na súd dňa 13.10.2020. Vzhľadom na opodstatnenú námietku premlčania by žalobe žalobcu na kompenzáciu nemajetkovej ujmy rovnako nebolo možné vyhovieť.

47. Pokiaľ žalobca požadoval, aby súd žalovanej uložil povinnosť zdržať sa vyhrážok a psychického ataku voči nemu (bod 2/ predmetnej žaloby) predmetná požiadavka nemá zákonné opodstatnenie.

48. Hmotnoprávnou podmienkou žaloby na upustenie od neoprávnených zásahov do osobnosti fyzickej osoby podľa ust. § 13 OZ je, aby neoprávnený zásah v dobe podania žaloby trval, alebo aby existovala hrozba jeho opakovania, či uskutočnenia v budúcnosti, čo však preukázané nebolo. K neoprávnenému zásahu do práv žalobcu malo dôjsť počas trvania manželstva. Rozvodom manželstva však pominul dôvod takejto žaloby a nevyplýva hrozba, že uvádzaný zásah by bol zopakovaný v budúcnosti. K zásahu nemôže dôjsť ani v budúcnosti, keďže manželstvo bolo právoplatne rozvedené a sporové strany ako manželia spoločne nežijú. Neboli tým naplnené podmienky negatívnej žaloby, ktorú súd v bode 2/ preto tiež zamietol.

49. Súd nevyhovel návrhom na dokazovanie zabezpečením zdravotnej dokumentácie žalovanej, výsluchmi rodičov žalovanej, znaleckým dokazovaním zdravotného stavu žalovanej a návrhom na psychologické a psychiatrické vyšetrenie žalovanej. Uvedené považoval za neopodstatnené vzhľadom na účelnosť a hospodárnosť súdneho konania. Listinné dôkazy pripojené k žalobe vytvárajú primeraný a dostatočný podklad pre rozhodnutie súdu k tomu, aby spoľahlivo mohol zistiť skutkový a právny stav predmetnej veci.

50. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 CSP. Súd zastavil konanie v bode 3/ žaloby vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu škody vo výške 8.298 EUR. Zastavenie konania v tomto rozsahu zaviniť žalobca, nakoľko podal duplicitný návrh ako v konaní o žalobe o vyporiadanie BSM, kde požiadal o vyporiadanie totožnej škody v rámci predmetu BSM vychádzajúc z rovnakých skutkových okolností. Súd bol pre prekážku litispendencie

povinný zastaviť konanie v tejto časti. Súd žalobu v zamietol v bode 1/ a 2/, preto priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnej výške s ohľadom na procesný výsledok sporového konania. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník podľa § 262 ods. 2 CSP.

### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku. Odvolanie sa podáva na Okresný súd vo Veľkom Krtíši písomne v 3 vyhotoveniach a rozhoduje o ňom Krajský súd v Banskej Bystrici. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť stanovená týmto rozsudkom dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z. z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z. z.).